




T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22 Mayıs 2014
Sayı: 1402

21 Mayıs 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Soma kömür madeni faciasının yaşandığı 13 Mayıs Gününün “**Madencileri Anma Günü**” olarak ilan edilmesine ilişkin olarak 4857 Sayılı İş Kanunu ile 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun’da; büyük toplu ölümlerle sonuçlanan iş kazaları gibi çalışma yaşamını derinden etkileyen olaylarda, çalışanların temel haklarını savunma eylemlerinin hak kayıplarına yol açmamasını temin etmek üzere 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.


Oğuz OYAN
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	İşleri			
Tarih:	02 Haziran 2014		E. No: 2/2/69	
Ysm. Üzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
AD	AL	MB	AB	MLH
TBMM BAŞKANI				



TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
22 Mayıs 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
22 Mayıs 2014
No :

308859

GENEL GEREKÇE

Soma kömür madenlerinde 13 Mayıs 2014 tarihinde yaşanan ve işçi ve mühendis toplam 301 madencinin ölümüyle sonuçlanan iş faciasında çok ciddi iş güvenliği sorunları olduğu, ruhsat sahibi TKİ'den özel işletmeciye ve ilgili bakanlıkların sağlıksız denetimlerine kadar çok geniş bir kesime yayılan ve hepsi tarafından paylaşılması gereken sorumluluklar zinciri olduğu görülmüştür. 21. yüzyılın dünyada en büyük iş kazası olan bu "kaza", önceki birçok iş ve maden kazasında olduğu gibi adeta "geliyorum" demiş, ama ne yazık ki insan yaşamı kâr hırsına ve sorumluların kayıtsızlığına kurban edilmiştir.

Yeterli güvenlik önlemleri alınmaması sektörün bütününe ilgilendirmektedir ve maden işletmeciliğinin özelleştirildiği bütün TKİ kömür sahalarını kapsamaktadır. Bu nedenle, Soma'daki cinayet gibi kaza sonrasında tepkilerini dile getirmek ve sektörün güvenlik sorunlarına dikkat çekmek için 14 Mayıs 2014 tarihinde, özellikle Zonguldak gibi kömür havzalarında, bir gün için madenlere inmeyerek dayanışmalarını ifade eden madencilere İş Kanunu hükümlerine göre iki günlük ücret kesimi cezasının uygulanması kabul edilebilir bir durum değildir. Özellikle de, çok uzaktaki Venezüella, Küba, Bolivya gibi Latin Amerika ülkelerinde Türkiye'deki toplu madenci ölümleriyle dayanışmak için üç günlük yas ilan edilir ve bir günlük iş bırakma kararı alınırken, Türkiye'de benzer dayanışmaların cezalandırılması kabul edilebilir değildir. Daha vahimi, Soma'da yüzlerce madenci yaşamını yitirirken, gene Soma'daki diğer firmaların kömür madenlerinin aralıksız çalışmayı sürdürüyor olmasıdır. Bu boyutta kazaların hala yaşanıyor olması bir yana, bu kazalarla işçi dayanışmasının adeta cezalandırılması ve halkın gösterdiği tepkilerin şiddetle bastırılması, Türkiye'yi işçi haklarına verdiği değer bakımından dünya çapında itibarsızlaştıran bir görüntü oluşturmuştur. Türkiye bu görüntüyü, bu geri yasal düzenlemeleri, bunları savunan iktidarları hak etmemektedir.

Bu kanun teklifinin üçüncü maddesiyle, 13 Mayıs'taki gibi toplu işçi katliamına yol açılan durumlarda, çalışanların iş güvenliği ve işçi sağlığıyla ilgili temel haklarını gerek kendi işyerlerinde gerekse diğer işyerlerinde demokratik hakların kullanımı yollarıyla savunmalarının, ücretlerinden kesinti yapılmasına veya iş akitlerinin feshedilmesine yol açmamasını teminen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 13'üncü maddesine yeni bir fıkra eklenmektedir.

Kanun teklifinin birinci maddesinde ise, 13 Mayıs'ın "Madencileri Anma Günü" adıyla bir ulusal yas günü olarak kabul edilmesi ve gerek Soma, gerekse önceki Kozlu ve Karadon gibi büyük maden kazalarını anarken bu tür kazaların bir daha tekrarlanmaması için ulusal çapta ve özellikle maden kasabalarında tartışmaya ve düşünmeye davet toplantıları yapılmasına vesile olması amaçlanmaktadır.

Kanun teklifinin ikinci maddesinde ise, her yılın 13 Mayıs gününün madencilik sektöründe çalışanlar için 2429 sayılı Kanun kapsamında tatil kabul edilmesi ve bu Kanunun uygulanmasında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 47'nci maddesi hükümleri uygulanması düzenlenmektedir.



MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanun teklifinin birinci maddesinde, 13 Mayıs'ın "Madencileri Anma Günü" adıyla bir ulusal yas günü olarak kabul edilmesi ve gerek Soma, gerekse Kozlu ve Karadon gibi büyük maden kazalarını anarken bu tür kazaların bir daha tekrarlanmaması için ulusal çapta ve özellikle maden kasabalarında tartışmaya ve düşünmeye davet toplantıları yapılmasına vesile olması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Kanun teklifinin ikinci maddesinde, her yılın 13 Mayıs gününün madencilik sektöründe çalışanlar için 2429 sayılı Kanun kapsamında tatil kabul edilmesi ve bu Kanunun uygulanmasında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 47'nci maddesi hükümleri uygulanması düzenlenmektedir.

Madde 3- Bu kanun teklifinin üçüncü maddesiyle, 13 Mayıs'taki gibi toplu işçi katliamına yol açılan durumlarda, çalışanların iş güvenliği ve işçi sağlığıyla ilgili temel haklarını gerek kendi işyerlerinde gerekse diğer işyerlerinde demokratik hakların kullanımı yollarıyla savunmalarının, ücretlerinden kesinti yapılmasına veya iş akitlerinin feshedilmesine yol açmamasını teminen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 13'üncü maddesine dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmektedir.



BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13 Mayıs 2014'te meydana gelen maden kazasında ve önceki yıllardaki maden kazalarında yaşamını yitiren madencilerin anısına saygı gereği her yıl 13 Mayıs günü "Madencileri Anma Günü" adıyla ulusal yas günü olarak kabul edilir. Her yıl 13 Mayıs'ta maden kazalarında hayatını kaybeden madencileri anma günü kapsamında, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve işçinin sendikal örgütleri öncülüğünde, halkın ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla anma törenleri düzenlenir.

MADDE 2- Her yılın 13 Mayıs günü madencilik sektöründe çalışanlar için 2429 sayılı Kanun kapsamında tatil kabul edilir.

Bu Kanunun uygulanmasında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 47'nci maddesi hükümleri uygulanır.

MADDE 3- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 13.maddesine dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

"Çalışanlar, kendi işyerlerinde ya da diğer işyerlerinde meydana gelen, bireyin temel haklarına ilişkin hususlarda yaşanan durumlara karşı, bir sendikanın kararına uyararak ya da karar olmaksızın, dayanışma amacıyla, bireysel veya toplu olarak, demokratik bir hakkın kullanımı çerçevesinde barışçıl bir eylem olarak iş görmekten kaçınabilirler. Bu eylem nedeniyle çalışanların ücretinden kesinti yapılamaz ve aleyhlerine herhangi bir yaptırım uygulanamaz. Bu hakkı kullanan işçiye, iş sözleşmesi sırf bu nedenle feshedilemez. Yapılan bu demokratik ve barışçıl eylem, hiçbir şekilde kanun dışı grev sayılamaz. "

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

